

Naqqiut

Akissuteqaat 9. Oktober 2026-meersaq taarserpaa
(Inassutigineqartoq allanngortinneqarpoq)

Naalakkersuisut nuna tamakkerlugu illoqarfinni nunaqarfinnilu tamani namminersorlutik inuussutissarsiortut pisortallu sulisoqarneranni piginnaasatigut pisariaqartitat pillugit arlaannaanulluunniit attuumassuteqanngitsumik misissueqqissaarnissamik peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Misissueqqissaarnerup suliffeqarfiit piginnaasanik pisariaqartitaat qulaajassavai kiisalu nunatsinni ilinniarsiit ilinniakkanik pikkorissarnermillu neqeroorutaasa naleqqussarneqarnissaannut salliutinneqarnissaannullu tunngavissiissalluni. Misissueqqissaarneq kingusinnerpaamik UPA 2028-imi Inatsisartunut saqqummiunneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq, Nivi Heilmann Efraimsen, Inuit Ataqatigiit)

Akissuteqaat

(Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut, Ilaqutariinnut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Inatsisartunut ilaasortap, Nivi Heilmann Efraimsenip, Inuit Ataqatigiit, siunnersuutaanut Naalakkersuisut qujapput.

Pisortat namminersortullu suliassanik naammassinnissinnaanissaat inuiaqatigiillu ineriartornerat eqqarsaatigalugit piginnaasalinnik sulisussaarnissaq pingaarutilerujussuuvuq. Innuttaasut piginnaasaasa suliffeqarnermi pisariaqartitat aallaaviatigut naleqqussarneqartuarnissaat Naalakkersuisunit eqqumaffigineqarpoq.

Suliffeqarnermut tunngatillugu aalajangiinissat ilisimasanit tunngaveqartarnissaat Naalakkersuisunit isumaqatigineqarpoq. Tassani pineqarlutik piginnaasat inuiaqatigiit pisariaqartitaat aammalu nunatsinni piffinni assigiinngitsuni pisariaqartitat assigiinngisitaarsinnaaneri.

Suliffeqarnermi ineriartorneq pillugu kisitsisitigut paasissutissanik misissueqqissaarnernillu arlaqarput. Nunatta Naatsorsueqqissaartarfiata ilaatigut paasissutissiissutigai, suliffeqarnermut, suliffissaaleqinnermut innuttaasullu amerlassusaannik ineriartornermut kiisalu nunap immikkoortuini assigiinngissutitut tunngasut. Tamatuma saniatigut DREAM (Danish Research Institute for Economic Analysis and Modelling) Kalaallit Nunaanni sulisinnaasut 2050-mut tungaanut ineriartornerat misissuiffigaa. Misissuineq naapertorlugu sulisinnaasut ikinnerulernissaat naatsorsuutigineqarpoq, tamatumalu peqatigisaanik utoqqaat amerlassusiat qaffassalluni. Paasissutissat taakku ataatsimut isigalugu suliffeqarnermi ineriartornerup malinnaaviginissaanut aammalu siunissami unammilligassat nalilersornissaannut pingaarutillimmik tunngavissiipput.

Naalakkersuisut unammilligassat taakku pillugit siumut sammisumik suliaqarput Suliffeqarnermut periusissiaq 2026-2035, Ilinniartitaanermut periusissiaq 2024-2030 aammalu Attassiinnarnissamut Ineriartortitsinissamullu Pilersaarut 2 aqqutigalugit. Periusissiat ilaatigut tikkuarpaat sulisut piginnaasaqarluartut amigaataanerat, ilinniartitaanerup qaffassarnissaata pisariaqartinneqarnera kiisalu ilinniartitaanikkut pikkorissaanikkullu sulisinnaasut

amerlanerulersinneqarnissaat. Peqatigisaanik suliffeqarfiup pisariaqartitaasa ingerlaavartumik qulaajarneqarnissaat pingaartinneqarpoq, matumani aamma nunap immikkoortuini assigiinngissutit ilanngullugit, suliniutit ineriartornermut pitsaanerusumik naleqqussarneqarsinnaaqqullugit. Tamanna immikkut pingaaruteqarpoq innuttaasut ineriartornerat eqqarsaatigalugu, siunissami inuussutissarsiornermi ukiulinni innuttaasut ikinnerusut suliassat amerlanerusut isumagisariaqalissammatigit. Paasisutissat kommuunineersut, pisortat suliffiutaaneersut, suliffeqarfinneersut, inuussutissarsiuteqartut kattuffianeersut suliffissaqartitsiniarnermilu susassaqaqtuneersut pisariaqartitsinerup paasiniarnissaanut atorneqarsinnaassapput.

Taamaattoq Naalakkersuisut isumaqarput najukkani suliassaqaqfinnilu ataasiakkaani siunissami pisariaqartitat tamakkiisumik aalajangersarneri qularnartortaqqassasut. Suliffissat allanngorartuarput pingaartumik najukkani mikinerusuni innuttaasut ineriartornerisa, nuttarnarit suliffissallu nutaat malitsigisaannik sulisussaqaqarniarnerit allanngupallassinnaasarpur. Taamaattumik misissueqqissaarnerup siunissami ineriartornerit aamma sulisunik pisariaqartitsinerup naatsorsuutigineqarsinnaasup tikkuarnerunissaa ilimanarneruvoq, suliassaqaqfiit ataasiakkaat iluanni siunissami sulisut amerlassusissaannik eqqortumik aalajangersaanermit.

Naalakkersuisut tunngavigalugu naliliipput suliffeqarnermut tunngasumik ilisimasagarluarneqareersuq. Taamaattumik misissuinernik nutaanik aallartitsinnginnermi misissueqqissaarnerit pioreersut paasisutissallu ataatsimutkatersorneqarlutillu nalilersorneqartariaqarput, taamaalilluni sulisussanik piginnaasanillu pisariaqartitat sorliit sulinaammattumik qulaajarneqarsimannginnerisut paasiniarneqarsinnaaniassammata. Misissueqqissaarneq ilassutaasoqpisariaqartitanut taakkununga immikkut sammitinneqartariaqarpoq, ilinniartitaanernik pikkorissarnernillu neqeroorutinik naleqqussaaniissamut pingaarnersiuiuinissamullu pitsaanerusumik tunngavissiisalluni.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuummut allannguutissatut siunnersuut manna saqqummiunneqarpoq:

“Naalakkersuisut suliffeqarnermi pisariaqartitat, matumani piginnaasanik pisariaqartitsineq ilanngullugu, pillugit misissueqqissaarnermik ingerlatsinissamik peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Misissueqqissaarneq misissueqqissaarnermik paasisutissanillu pioreersunik aallaaveqassaaq, aammalu ilisimasatigut tunngavissat naammaginangiffiini immikkut misissuinernik ilaneqassalluni. Misissueqqissaarnerup ilinniakkanik pikkorissarnernillu neqeroorutit naleqqussarneqarnissaannut salliutinneqarnissaannullu tunngavissiornermut tapertaassaaq. Misissueqqissaarneq ilinniakkanik pikkorissarnernillu neqeroorutit naleqqussarneqarnissaannik salliutinneqarnissaannillu Naalakkersuisut suliaqaqarnerannut ingerlaqqittumut ilaatinneqassaaq.”